

Gwiazdką obok liczby porządkowej analizy bibliograficznej oznaczane są publikacje znajdujące się w Bibliotece CIOP.

MASZyny I URZĄDZENIA PRZEMYSŁOWE

462* 622.233.3.057:628.511 CIOP

Szczerbakowa O. I.: **Doświadczenia przy odpylaniu powietrza w przodku kopalni podczas pracy kombajnu „Donbass”**. „Opyt obiespyliwanja szachtnowo wozducha pri rabotie kominougolnowo kombajna „Donbass”. G i g i j e n a i S a n i t., mies., Nr 2, luty 53, s. 20; B 5, 3,5 str. 1 rys., 2 tabl.

Zastosowano zraszanie pyłu wodą z dodatkiem emulgatorów. Badania zawartości pyłu wykonano metodą wagową i ilościową. Pomiary zostały przeprowadzone w różnych warunkach i przy różnych parametrach działania urządzenia zraszającego oraz różnych stężeń emulgatora. Najlepsze rezultaty osiągnięto przy zraszaniu wodą z dodatkiem emulgatora DB w ilości 0,2%. Urządzenie zraszające jest umieszczone na kombajnie.

463* 613.64:616.8-001:621.365.5:621.785 CIOP

Osipow Ju., A.: **Nagrzewanie metali prądami indukcyjnymi wysokiej częstotliwości z punktu widzenia higieny pracy**. „Indukcionnyj nagriew metalia tokami vysokoj czastoty s gigijeniceskoj toczki zrienia”. G i g i j e n a i S a n i t., mies., Nr 8, sierp. 53 s. 39; B 5, 3 str.

Autor na podstawie badań stwierdza, że szybkozmienne pola elektromagnetyczne, powstające przy obróbce termicznej metali prądami wysokiej częstotliwości, są szkodliwe dla ustroju ludzkiego, a zwłaszcza dla systemu nerwowego. Zaleca on ekranowanie i umieszczanie aparatury w oddzielnych pomieszczeniach, specjalnie do tego celu przeznaczonych, otoczonych ścianą metaliczną ze wszystkich stron.

464* 613.62:536.33:536.62:541.191.0:621.785 CIOP

Jaszumowa Z. A.: **O wielkości promieniowania w oddziałach obróbki cieplnej**. „O wieliczinach radiacji w goriaczych cechach”. G i g i j e n a i S a n i t., mies., Nr 2, luty 53, s. 24; B 5, 3 str., 1 rys., 1 tabl.

Opisano pomiary promieniowania dokonane w oddziałach obróbki cieplnej przy pomocy aktynometru kalorymetrycznego systemu autorki. Wyniki pomiarów są podane w tablicy. Zależą one od zmian temperatury, odległości i jakości źródła promieniowania, powierzchni otworu pieca oraz rodzaju przyrządu pomiarowego. Z pomiarów wynika, że dopuszczalne wielkości promieniowania podzerwanego powinny ulec rewizji. Jednocześnie stwierdzono, że ulepszony aktynometr, którym się posługiwano, daje wyniki pewniejsze, niż inne przyrządy. Badania wykonano w ramach prac Leningradzkiego Instytutu Higieny Pracy i Chorób Zawodowych.

465* 613.633:616.5-034:628.511:666.858.5 CIOP

Krasinskaja G. F., Migaj K. W.: **Środki profilaktyczne przy produkcji i obróbce wyrobów azbocementowych**. „Profilakticeskije miery pri izgotowleniji i obrabotkie azbocementnych izdielii”. G i g i j e n a i S a n i t., mies., Nr 9, wrzes. 53, s. 47; B 5, 2 str.

Doniesienie o pracach badawczych Leningradzkiego Instytutu Ochrony Pracy nad szkodliwościami azbocementu (20% azbestu, 65% cementu, 15% gliny). Badano stanowiska pracy, przy których powstaje pył azbestowy. Stwierdzono wysoką zawartość pyłu (80–95% cząstek poniżej 5 mikronów). Zawartość SiO_2 9,6 — 16,1%, pyłu cementowego 5,7–6,0%. Zalecono respiratory produkcji Liot. Stwierdzono także, że masa azbocementu działa szkodliwie na skórę rąk, wywołując dermatyty. Zaleca się maść: ZnO -3 cz., stearyna — 12 cz., olej roślinny — 85 cz.

466* 614.484:615.777/779:668.1 CIOP

Zubariewa W. G.: **Poprawienie własności dezynfekcyjnych mydeł**. „Ułuczszenie diezinficirujuszczich swojstw mył”. G i g i j e n a i S a n i t., mies., Nr 9, wrzes. 53, s. 50; B 5, 1,5 str., 1 tabl.

Krótkie omówienie badań Czałowskiego Instytutu Medycyny nad uzyskaniem bakteriobójczych właściwości mydeł. Ddawano do mydeł typu „Sanit” różne substancje dezynfekcyjne, wśród których najlepszymi okazały się organiczne pochodne rtęci. Działanie bakteriobójcze było kontrolowane przy pomocy metody „odcisków palców”. Powinno ono już wystąpić po 2-minutowym działaniu mydła. Opisano dokładnie postępowanie kontroine. Najlepszą domieszką do mydła okazał się etylofosforan rtęci w stężeniu 1:200. Badania dermatologiczne na uczuleniu nie wykazało specyficznego działania tego mydła.

467* 621.747.5-77:616.24-003.656.67 CIOP

Stassin M.: **Poważne osiągnięcie w dziedzinie zwalczania krzemicy**. „Une réalisation remarquable contre la silicose”. P a c t, Bruxelles, dwumies., Nr 3, 1953, s. 228; A 4, 1,5 str., 2 rys.

Ilustrowany opis maszyny służącej do czyszczenia wlewnic wykonanych ze stali lanej. Maszyna eliminuje ręczne czyszczenie wlewnic, przy którym występuje niebezpieczeństwo krzemicy. Ponadto maszyna znacznie skraca czas potrzebny do oczyszczenia surowego odlewu wlewnicy.

468* 621-597.4:614.8 CIOP

Stassin M.: **Taśmy hamulcowe**. „Bandes de frein” P a c t, Bruxelles dwumies., Nr 3, 1953, s. 232; A 4, 2,5 str.

Taśmy hamulcowe są ważnym elementem wszelkich maszyn i urządzeń (zwłaszcza dźwigów) z punktu widzenia bezpieczeństwa pracy. Artykuł podaje: przyczyny uszkodzeń taśm, materiały stosowane do ich wyrobu, prawidłowy montaż oraz metody eksploatacji. Ponadto — wytyczne dla kontroli taśm przed oddaniem do użytku i w czasie użytkowania.

469* 331.87:614.8:621.791.75:629.12 CIOP

Bargiel E.: **Badanie pracy ręcznego spawania łukowego w budownictwie okrętowym**. Pr z. S p a w a l n. mies., Nr 4, kw. 53, s. 81; A 4, 6 str., 15 rys., 6 tabl.

Autor przeprowadził badania wykazujące, że pozycja podolna przy spawaniu jest znacznie korzystniejsza w porównaniu z pozycją naścienną stosowaną przy wykonywaniu takiej samej czynności. Poza skróceniem czasu pracy, zmniejszeniem zużycia materiałów i dobrą jakością wyrobu otrzymano również znaczne polepszenie warunków bezpieczeństwa i higieny pracy, dzięki zastosowaniu prawidłowej technologii spawania.

470* 614.8-086.4:614.83:621.926:661.54:661.842.621.2 CIOP

Pitani O.: **Niebezpieczeństwa w przemyśle elektrohemicznym. Wytwarzanie karbidu i cyjanamidku wapnia**. Część 2. „I pericoli nell' industria elettrochimica. Fabbricazione del carburo di calcio e della calciocianamide (Parte 2)”. S e c u r i t a s, Roma, dwumies., r. 38, Nr 2, kw. 53, s. 47; A 4, 10 str., 10 rys.

W drugiej części artykułu autor omawia kolejno prace przy ochładzaniu, rozdrabnianiu i napełnianiu koszów sproszkowanym karbidem. Zwraca szczególną uwagę na niebezpieczeństwo wybuchu występujące przy jego mieleniu. Poruszono zagadnienie przygotowania i napełniania pieców do azotowania karbidu i związane z tym niebezpieczeństwa. Opisano sposoby rozdrabniania i mielenia cyjanamidku wapnia, jak również sposoby wytwarzania czy-

stego azotu. Podano sposoby zapobiegania niebezpieczeństwom występującym przy tych pracach.

471* 614.8-086.3:616.24-003.656.622.233.3.0.57:
:628.511 CIOF

Caroli A.: **Sposoby i urządzenia do zwalczania krzemicy stosowane w kopalniach Ingurtosu (Sardynia).** „Mezzi e accorgimenti per combattere la silicosi messi in pratica nelle miniere di Ingurtosu“. *Securitas*, Roma, dwumies., r. 38, Nr 2, kw. 53, s. 57; A 4, 5,5 str., 3 rys., 4 tabl.

Po krótkim omówieniu geologicznej budowy pokładów w kopalniach Ingurtosu i związanego z tym niebezpieczeństwa krzemicy, autor wymienia zastosowane środki zwalczania pyłu, jak: odpowiedni dobór metody eksploatacji pokładów, zastosowanie właściwych wiertarek ze szczególnym uwzględnieniem wiertarek zwilżających miejsce nawiercanie, zwilżanie urobku odpowiednimi zwilżaczami, wentylacja. Omówiono również ochrony osobiste — maski przeciwpyłowe, które, zdaniem autora, są niepraktyczne w użyciu. Na zakończenie autor wymienia wszystkie środki techniczne i organizacyjne, które polepszyły warunki bezpieczeństwa pracy w kopalniach Ingurtosu.

472* 621-571-783 CIOF

Zabezpieczenie pedału hamulca maszyn. „Protezione della barra-pedale di innesto delle macchine“. *Securitas*, Roma, dwumies., r. 38, Nr 1, stycz.—luty, 53, s. 19; A 4, 0, 5 str., 1 rys.

Przy maszynach, których uruchomienie zależy od naciśnięcia pedału, istnieje zawsze niebezpieczeństwo przypadkowego puszczenia w ruch mechanizmu. Przy długich pedałach niebezpieczeństwo to wzrasta. Autor opisuje stosowane zabezpieczenia. Przesuwne tulejki umożliwiają naciśnięcie pedału tylko w tym miejscu, w którym znajduje się robotnik obsługujący maszynę. Tulejki można tak nastawić, że uniemożliwiają one naciśnięcie pedału i uruchomienie maszyny (Streszczenie artykułu „Protection des barres-pedaless de commande d'embrayage“ z czasopisma *Protection* wrzes. 52, 1 str., 1 rys.)

473* 613.63:614.8-057:661.842.621.2:661.54 CIOF

Pitani O.: **Niebezpieczeństwa w przemyśle elektrochemicznym. Produkcja karbidu i cyjanamidu wapnia. Cz. I.** „I pericoli nell'industria elettrochimica. Fabbricazione del carburo di calcio e della calcocianamide (Parte I)“. *Securitas*, Roma, dwumies., r. 38, Nr 1, stycz. luty 53, s. 3; A 4, 7 str., 8 rys.

We wstępie podano krótki szkic historyczny procesu wytwarzania karbidu i jego stosowania. Omawiając poszczególne etapy produkcji karbidu autor zwraca uwagę na niebezpieczeństwa z nimi związane. Szczególny nacisk kładzie na zabezpieczenia przy transporcie wewnętrznym przerobionego materiału. Omówiono niebezpieczeństwa związane z przeróbką wapnia, karbidu, niebezpieczeństwa oparzeń, wyładowań elektrycznych i wysokich temperatur. Autor podaje sposoby zapobiegania oraz odpowiednie urządzenia i osłony chroniące robotników zatrudnionych przy wytwarzaniu karbidu i produktów pochodnych.

WENTYLACJA

474* 628.84:612.5 CIOF

Kojranskij B. B., Ukwolberg.: **O metodach tworzenia stref komfortu klimatycznego w przemyśle.** „O metodich postrojenia proizwodstwiennych zon komforta“. *Gigijena i Sanit.* mies., Nr 8, sierp. 53, s. 30; B 5, 8,5 str., 5 tabl.

Autorzy wskazują na konieczność badania warunków pracy w celu określenia parametrów strefy komfortu klimatycznego w różnych przemysłach. Parametry te powinny pozwolić na zachowanie wymiany ciepła ustroju na normalnym poziomie; jednak równocześnie „trenować“ narządy termoregulacji. Powinny poza tym działać pobudzająco na zdolność do pracy. Należy brać pod uwagę całość warunków działających a nie poszczególne parametry. W dalszej części artykułu podano szereg wyników badań (tablice) obrazujących wzajemną zależność różnych parametrów (temperatury ciała, typu odzieży, wilgotności, szybkości wymiany powietrza, temperatury otoczenia etc.) i wpływu ich na termoregulację ustroju.

475* 628.511:621.63—784.4 CIOF

Szafir A. I., Kouzow P. A., Panszinskaja N. M.: **Filtry papierowe do oczyszczania powietrza przy wentylacji z pyłu i z mikroorganizmów.** „Bumażnyje filtry dla oczistki wientilacionnowo wozducha ot mikroorganizmow i pyli“. *Gigijena i Sanit.* mies., Nr 9, wrzes. 53, s. 23; B 5, 4,5 str., 1 rys., 3 wykr., 1 tabl.—

Po przeprowadzeniu krytyki dotychczas stosowanych systemów filtracyjnych autorzy opisują własny filtr z aligniny (specjalnej ligniny) do zatrzymywania mikroorganizmów z pyłu. Podano rysunki oraz dane techniczne doświadczeń z różnymi filtrami tego typu, których powierzchnię impregnowano specjalnym roztworem. Badano powietrze przed i za filtrem na zawartość mikroorganizmów jak i pyłu (pyłomierzem Owensa I). Badania prowadzono przy zmianach szybkości wymiany powietrza. Filtry impregnowane okazywały się zawsze lepsze od nieimpregnowanych. Pył o wymiarach poniżej 1 mikrona nie był zatrzymywany, a mikroorganizmy chwytały w 95% (oprócz wirusów). Badania wykonano w ramach prac Leningradzkiego Instytutu Sanitaro-Higienicznego.

476* 628.511.4 CIOF

Walka z zanieczyszczeniem powietrza. „Contro le atmosfere inquinate“. *Securitas*, Roma, dwumies., r. 38, Nr 1, stycz.—luty 53, s. 24; A 4, 1 str., 4 rys.—

Zastosowana w jednej z fabryk niemieckich instalacja odpylająca wyciągowa z formiemi okazała się łatwa w obsłudze i bardzo skuteczna. Przewody instalacji umieszczono pod podłogą i zaopatrzone w wyloty, do których w razie potrzeby dołącza się ssawki zaopatrzone w węże gumowe. Dzięki temu można przewodów użyć do odpylania podłogi i wszelkich przedmiotów znajdujących się formiemi. (Streszczenie artykułu „Ortsfeste Staubabsaugeleitungen für die Reinigung staubgefährdeter Betriebe“ z czasopisma *Die Berufsgenossenschaft* luty 52, 2 str., 4 rys.)

SZKODLIWOŚCI CHEMICZNE

477* 615.778—099:614.8—086.4:34(44) CIOF

Ustawy i przepisy dotyczące tiofosforanu dwuetylowego i paranitrofenylu. „Lois et décrets. Thiophosphate de diéthyle et paranitrophényle“. *Med. Usine Paris* mies., r. 15, Nr 6, czerw. 53, 328; B 5, 10 str.—

W artykule podano ustawy i przepisy dotyczące estrów fosforowych, produkowanych w celu zwalczania pasożytów w rolnictwie. Podano przepisy dotyczące sprzedaży i sposobów zastosowania tych środków w rolnictwie, np. przez rozpylanie z samolotów. Używanie ich do innych celów jest zakazane.

478* 614.7:628.512/53:545.727:661.636.4:
662.613.5 CIOF

O zawartości policyklicznych aromatycznych węglowodorów w zanieczyszczeniach powietrza atmosferycznego i w gazach spalinowych. „O sodierzanji policikliczeskich aromaticzeskich uglewodorow w zagriaznienjach atmosfiernowo wozducha i w dymowych wybrosach“. *Gigijena i Sanit.* mies., Nr 2, luty B 5, 6 str., 1 wykr.—

Autorzy, pracownicy Sanitarnego Instytutu imienia Erismana i laboratorium onkologii Instytutu Normalnej i Patologicznej Morfologii, przeprowadzili analizę (spektralną) sadzy z przewodów kominowych, badając fluorescencję roztworów. Znalezione 3,4 — benzopirenu w ilości od 0,01% zależnie od rodzaju paliwa. Następnie badano ekstrakty smołowe z pyłu atmosferycznego. Znalezione 3,4 — benzopirenu w ilości do 11.10⁻⁷ mg/m³, zależnie od sposobu spalania. Badania ujawniły w atmosferze niewielkie ilości substancji rakotwórczych (jak benzopiren.)

479* 546.48:614.7:615.7:663.62 CIOF

Wojnar H. O.: **Problem toksyczności soli kadmu.** „K woprosu o toksicznosti solej kadmija“. *Gigijena i Sanit.* mies., Nr 2, luty 53, s. 16; B 5, 2 str.—

Badania autora prowadzone w ramach prac katedry biochemii Stalinowskiego Instytutu Medycznego wykazały, że stanowisko zajęte przez Gruszko, Donskową i Kolesnika

w artykule pt. „Toksyczność wody do picia zawierające sole kadmu” (Gigijena i Sanitaria, Nr 9/51) jest nieskuteczne. Ustalona przez podanych autorów wartość dopuszczalnego stężenia soli kadmu w wodzie jest zbyt niska. Nawet kilkakrotnie wyższe stężenia nie dają jeszcze objawów toksycznych. Autor wykazuje błędy metodologiczne krytykowanego artykułu.

MEDYCYNA PRACY

480* 331.826:613.62:614.23:621.3.023 CIOF
Osipow J. A.: **Dyspanseryzacja zatrudnionych przy pracach o wysokiej częstotliwości.** „Dispansierizacja rabotajuszczich s tokami vysokoj czastoty”. Sowiec. Zdrawo chr. dwumies., t. 12 Nr 2, marz.—kw. 53, s. 44; B 5, 3 str.—

Stosownie do rozporządzenia Min. Zdrowia w ZSRR pracownicy zatrudnieni przy urządzeniach z prądem o ultra-wysokiej częstotliwości powinni być badani okresowo co pół roku. Zdaniem autora, przepis ten należałoby rozszerzyć również na pracowników, narażonych na działanie fal krótkich, średnich i długich. Autor wysuwa wniosek uruchomienia dla tych pracowników specjalnej przychodni, gdyż często występujące schorzenia nerwów, bezsenność, ból głowy itd, nie zawsze są należycie rozpoznane przez lekarzy nie-specjalistów. W celach profilaktycznych należałoby nie zatrudniać przy tych pracach ludzi anemicznych, gruźlików, oraz z zaburzeniami systemu nerwowego. Przy pierwszych objawach należy zagrożonych natychmiast przenieść na inne stanowisko robocze.

481* 616.24-003.656.67—07 CIOF
Floris M., Sanna G., Floris G.: **Rozważania diagnostyczne dotyczące niektórych przypadków krzemicy i krzemogruźlicy.** „Considerazioni diagnostiche su alcuni casi di silicosi e di silico — tubercolosi”. Ras. Med. industr. Roma, dwumies., r. 22, Nr 2, marz.—kw. 53, s. 65; B 5, 38,5 str. 35 fot. 36 poz. bibl.—

Autorzy — po bardzo szczegółowym wstępie bibliograficznym popartym dokumentami — rozważają zagadnienia krzemicy i krzemogruźlicy. Omawiają na przykładach wyniki badań klinicznych i radiologicznych i sprawy rozpoznawania różniczkowego tych chorób. Jest to praca wnikliwa i bardzo pouczająca. Mimo to artykuł nie wnosi nowych momentów do zagadnienia krzemogruźlicy, gdyż na terenie Polski w Akademii w Rokietnicy prace badawcze dotyczące krzemicy są dalej posunięte niż podane w publikacji włoskiej.

482* 613.62:616.24-003.656.67:614.23.331.826 CIOF
Fuchs S.: **Choroby zawodowe i problem przeniesienia do innego zawodu.** „Les maladies professionnelles et le problème du reclassement professionnel”. Med. Usine, Paris, mies., r. 15, Nr 4, kw. 53, s. 175; B 5, 10 str.—

Autor omawia ogólnie zagadnienia chorób zawodowych między innymi takich, które powstają wskutek czynnika szkodliwego w produkcji. Organizm toleruje szkodliwości chemiczne w pewnym stopniu, gdy jednak nasilenie ich wzrasta, występują zmiany chorobowe. Uczulenie na pewne szkodliwości, zwłaszcza chemiczne, jest indywidualne. W wypadku kiedy schorzenia występują wskutek niedopuszczalnego stężenia szkodliwej substancji w powietrzu, należy zwiększyć środki ochrony osobistej i usprawnić wentylację. Autor opracował bardzo dokładnie zagadnienie krzemicy i proponuje zastosować w celach profilaktycznych systematyczne okresowe badania robotników narażonych oraz przesunąć do innej pracy robotników zagrożonych krzemica.

483* 614.888 CIOF
Genaud P.: **Sztuczne oddychanie przez wprowadzanie powietrza bezpośrednio do płuc.** „La respiration artificielle par insufflation pulmonaire”. Arch. Mal. profess. Paris, dwumies., t. 14, Nr 3, 1953, s. 254; B 5, 10 str., 2 rys., 2 wyk., 1 tabl., 37 poz. bibl.—

Autor opisuje aparat insuflacyjny i omawia jego cechy ujemne oraz zastosowanie. Aparat był przedtem wypróbowywany na worku gumowym, zwierzętach żywych, kurarzy-zowanych i martwych oraz na świeżych zwłokach ludzkich. Autor poleca stosowanie tego aparatu przede wszystkim przy asfiksji (zamartwicy), a przy bezdechu proponuje stosowanie metody ręcznej.

484* 613.643.3:616-001.11-084 CIOF
Raymond V.: **Zapobieganie fizjologiczne szybkiej zmianie ciśnienia. Tablice dekompresji.** „La prévention physiologique des coups de pression. Les tables de décompression”.

Arch. Mal. profess. Paris, dwumies., t. 14, Nr 3, 1953, s. 248; B 5, 3,5 str.—

Autor rozważa teoretyczne dane patogenezy choroby keso-nowej opierając się głównie na badaniach Haldana. Podaje różne tabele czasu kompresji i dekompresji obowiązujące w marynarce francuskiej, amerykańskiej i angielskiej i proponuje własną tablicę dekompresji opartą na wyżej wymienionych tabelach:

ciśnienie	czas pracy	czas kompresji i dekompresji	pobyt całkowity w powietrzu sprężonym	czas pobytu wg obowiązującego przepisu
2 kg	6h 45	6 + 66 = 72 min	7h 7	8h
3 kg	3h 45	9 + 140 = 149 min	6h 14	6h
3,5 kg	2h 15	10 + 125 = 135 min	4h 30	5h

485* 613.62: 616.72-073.75 CIOF
Guitard: **Początkowe objawy radiologiczne kostnego zapalenia stawów wskutek urazów.** „Signes radiologiques du debut des ostéo-arthrites baro-traumatiques”. Med. Usine Paris, mies., r. 15, Nr 5, maj 53, s. 253; B 5, 6 str., 5 rys.—

Autor opisuje na podstawie obrazów rentgenologicznych wczesne zmiany kostne powstałe wskutek urazów w obrębie stawów. Polegają one na odwapnieniu kości. Autor uważa, że należy gromadzić zdjęcia rentgenologiczne, obrazujące takie zmiany, w celu wzbogacenia materiału statystycznego.

486* 615.711.8-099:616.24 CIOF
Roche L., Luc R.: **Wtórne choroby płuc wskutek zasysania benzyny.** „Les pneumopathies secondaires á l'aspiration d'essence”. Med. Usine, Paris, mies. r. 15, Nr 7, lip. 53, s. 356; B 5, 4,5 str.

Autor omawia przypadki zatrucia wskutek zasysania benzyny węzłem gumowym. Zatrucie występuje w formie ostrej lub przewlekłej. Pierwsze dolegliwości występują w niektórych przypadkach szybko, a objawy zapalne płuc występują dopiero po kilku dniach i powodują nieraz śmierć. Leczenie polega na zwalczaniu objawów zatrucia, wzmocnieniu serca oraz stosowaniu inhalacji tlenu. W przypadkach łagodnych następuje zupełna regeneracja tkanki płucnej. Zdaniem autora, należy zabronić ustawowo zasysania benzyny węzłem gumowym.

OGÓLNE

487 331.86/87:658.54/56:658.78:693.002.5/084.123 CIOF
Murowanie systemem zespołowym 1 zwój, Łódź 1950, Film Polski W.F.O.; dźwiękowy i niemy, czarno-biały, 341 m i 281 m., 40 min. i 26 min.

Postęp techniczny w budownictwie. Mechanizacja czynności pracochłonnych. Dobra organizacja placu budowy, właściwe magazynowanie materiałów. Porównanie pracy murarza pracującego starym sposobem oraz pracy trójkowego zespołu murarzy. Pokaz poszczególnych czynności przy murowaniu zespołowym. System murowania zespołowo-taśmowy. Pokaz ruchów najbardziej racjonalnych dających minimum wysiłku przy maksymalnej wydajności pracy. Film szkoleniowy dla robotników niewykwalifikowanych, załóg budowlanych i uczniów szkół budowlanych.

488 331.86:613.632/633:614.894:614.8-086.3/4:628.511/512 CIOF
(084.123)

Ochrona osobista dróg oddechowych 1 zwój, Łódź 1951, Film Polski, W.F.O., dźwiękowy, czarno-biały, 120 m, 12 min.

Źródła zanieczyszczeń powietrza w ośrodkach przemysłowych i zakładach produkcyjnych. Skład pyłu, omówienie szkodliwego działania cząstek pyłu w zależności od ich wielkości. Sposoby prowadzenia walki z zanieczyszczeniami powietrza przez hermetyzację procesów produkcyjnych, wentylację, stosowanie pochłaniaczy, zraszalników, odpylaczy elektrostatycznych, ochron osobistych. Pokaz sprzętu ochronnego dróg oddechowych; typ filtrujący i typ z doprowadzeniem powietrza z zewnątrz. Sprzęt ochrony dróg oddechowych izolacyjny. Półmaski przeciwpylowe, maski przeciwgazowe, aparaty tlenowe — sposób ich działania. Film instruktażowy dla inspektorów op., obsługi technicznej i szkół zawodowych.

491 331.86:621 972.2:693(084.122) CIOF
Mechanizacja robót drzewnych na budowie. 1 zwój, Łódź, 1952, Film Polski W.F.O., dźwiękowy, czarno-biały, 130 m, 12 mni.

Przegląd zmechanizowanych narzędzi do obróbki drewna podczas pracy. Pokaz pracy piły łańcuchowej obsługiwanej przez 2 robotników, którzy obcinają bez wysiłku 6 grubych bali ułożonych w stos. Pokaz ręcznej piły tarczowej z automatyczną osłoną. Ręczna piła tarczowa z napędem mechanicznym. Pokaz pracy strugiem mechanicznym, mechaniczną diutownicą — gryzarką. Film kończy się pokazem montażu konstrukcji dachowej z elementów przygotowanych za pomocą narzędzi zmechanizowanych. Film szkoleniowy.

490 331.86/37:658.56:693.62(084.123) CIOP
Tynkowanie zespołowe. 1 zwój, Łódź, 1951, Film Polski W.F.O.; dźwiękowy, czarno-biały, 280 m, 25 min.

Usprawnienie najbardziej pracochłonnych czynności w budownictwie przez zastosowanie racjonalizatorskich pomysłów i pracę zespołową. Pokaz prawidłowo przygotowanego miejsca pracy zespołu oraz organizacji kolejnych czynności tynkowania. Film szkoleniowy przydatny na budowach i w szkołach zawodowych.

491 331.86:621.972.2:693(084.122) CIOP
Działanie młotka murarskiego. 1 zwój, Łódź, Film Polski W.F.O. niemy, czarno-biały, 56 m; 7 min.

Film zmontowany z materiałów zagranicznych pokazuje pracę przy użyciu niewłaściwego, źle zaostzonego młotka murarskiego. Pokaz właściwego ruchu młotka przy prawidłowym wykonywaniu pracy. Film przydatny do szkolenia: pracowników budowlanych, murarzy, zdunów oraz pracowników zaopatrzenia budownictwa.

492 331.86:658.56:693.62.002.5(084.123) CIOP
Mechaniczne tynkowanie. 1 zwój, Łódź 1952, Film Polski W.F.O., dźwiękowy, czarno-biały, 149 m, 14 min.

Film obrazuje organizację i przebieg tynkowania metodą Kutienkova przy pomocy radzieckiego zespołu maszyn do narzucania zaprawy. Pokaz poszczególnych etapów prac zespołu przy tynkowaniu pomieszczeń mieszkalnych. Film szkoleniowy dla uczniów szkół zawodowych i pracowników budowlanych.

493 331.86:621.96-5-78(084.123) CIOP
Bezpieczna obsługa pras. 1 zwój, Łódź 1951, Film Polski W.F.O.; dźwiękowy, czarno-biały, 172 m, 16 min.

Metody pracy na prasach w zależności od kształtu półfabrykatu. Konstrukcja mechanizmu włączającego prasę. Sposoby włączania prasy. Nastawienie prasy na ruch ciągły i przerywany. Osłony stałe, wyłączniki oburęczne i inne urządzenia ochronne. Film instruktażowy dla pracowników przemysłu metalurgicznego, metalowego i elektrotechnicznego, szkół zawodowych i inspektorów pracy.

494 331.86:624.13:621.879:653.56(084.123) CIOP
Mechanizacja robót ziemnych przy pomocy koparki. 1 zwój, Łódź 1951, Film Polski W.F.O.; dźwiękowy, czarno-biały, 216 m, 20 min.

Pokaz maszyn do robót ziemnych budowlanych i drogowych. Pokazano właściwą i niewłaściwą organizację pracy. Praca koparki w zespole z samochodami. Transport koparek. Film przydatny przy szkoleniu robotników niewykwalifikowanych, załóg budowlanych i uczniów szkół zawodowych.

495 061.43:603.1:624:653.5/47(084.123) CIOP
Nowości techniki budowlanej. 1 zwój, Moskwa, 1952, Wydawnictwo Filmów Popularno-Naukowych, orderu Czerwonej Gwiazdy, opracowanie polskiej wersji W.F.O.; dźwiękowy, czarno-biały, 691 m, 1 g.

Przegląd nowości techniki budowlanej na stałej Moskiewskiej Wystawie Budowlanej. Praca biura projektów nad typowymi projektami. Opracowywanie harmonogramu budowy. Produkcja prefabrykatów. Organizacja budowy przy metodzie szybkościowo-potokowej.

496* 547.562.1:614.7:628.54:679.8 CIOP
Anisimow A. N.: (Inst. Eksperymentalnej i klin. med. Akad.

Nauk Estonskiej SSR): **Ocena metod unieszkodliwiania wód fenolowych w przemyśle łupków organicznych z punktu widzenia higieny.** „Gigijenezskaja ocenka niekotorichy sposobow obiezwrieżiwania fienolnych wod slancewoj promyszlenosti“. Gigijena i Sanit., mies., Nr 8, sierp. 53, s. 12; B 5, 4 str., 2 tabl.

Przy przeróbce łupków organicznych powstają m. in. odpadkowe wody fenolowe, szkodliwe dla otoczenia w razie spuszczenia ich do kanału. Autor badał możliwość unieszkodliwienia tych wód, stosując przepuszczanie ich przez żwały popiołu-koksowe. Uzyskiwano obniżenie zawartości fenolu z 830 do 100 mg/litr. Poza tym zbadano możliwość zużytkowania wód fenolowych do usuwania popiołu z generatorów gazowych metodą „mokra“. Równocześnie badano stężenie par fenolu w powietrzu przy stanowiskach pracy w czasie zalewania generatorów wodą fenolową. Stężenie to okazało się mniejsze od dopuszczalnego.

497* 621.879.32:624.13:658:658.56.002.5 CIOP
Garbusow Z. J., Szlikejzen S. R., Fiedorow A. P.: **Koparka do wykonywania niewielkich prostokątnych wykopów.** „Ekskawator dla rytja niebolszych priamougolnych kotłowanow“. Mechaniz. Stroit. mies., Nr 6, czerw. 53, s. 10; A 4, 1,5 str., 3 rys.

Leningradzka fabryka koparek skonstruowała nowy typ rękojeści koparkowej, umożliwiającej wykonywanie niewielkich prostokątnych wykopów, dotychczas wykonywanych ręcznie. Nowością rękojeści jest osadzenie czerpaka (kosza) na osi i zastosowanie urządzenia hydraulicznego, które pozwala na uzyskanie prostokątnych profili wykopu. Z pomysłowego wyniku prób można wnioskować, że przy niewielkich wykopach nowa konstrukcja przyczyni się do zastąpienia pracy rąk.

498* 612.821.312:614.8-027.2 CIOP
Raymond V.: **Psycho-fizjologiczne przyczyny wypadków.** „Causes psycho-physiologiques des accidents“. Med. Usine, Paris, mies., r. 15, Nr 5, maj 53, s. 233; B 5, 11 str.

Do wypadku przy pracy dochodzi wtedy, kiedy z zewnętrznymi przyczynami zbiega się „złoty ruch“ pracownika. Ruchy czynności zawodowych wciąż powtarzane stają się odruchem warunkowym, który częściowo tylko podlega kontroli świadomości dyktującej postawę czujności. Czujność zanika mocą współzawodnictwa ośrodków, skoro tylko uwagę pochłonie coś innego. Dlatego nie można liczyć na ustawiczną czujność pracownika, wykluczającą „złoty ruch“, trzeba natomiast zwalczać wszelkie zewnętrzne możliwości niebezpieczeństwa, tak żeby ów wadliwy ruch nieunikniony nie miał złobnych konsekwencji.

499* 617.7-001.31:614:393 CIOP
Coussale: **Zapobieganie urazom oczu.** „La prévention des accidents aux yeux“. Cahiers Com. Prevent., dwumies. r. 8, Nr 4, 1953, s. 147; A 4, 2,5 str., 1 fot.

Autor omawia choroby wywołane urazami oka, sposoby zabezpieczenia, okulary ochronne, maski, ekrany, płytki szklane z triplexu i podwójnego securitu. W artykule porównano szkodliwość promieniowania przy spawaniu acetylenowym i elektrycznym. Zdaniem dr Raymonda, zachodzi konieczność stosowania ochron specjalnych przez robotników noszących stale szkła korekcyjne.

500* 625.144.3:625.745.8.628.964.5 CIOP
Lockyer E. N.: **Oświetlenie bocznie kolejowych w Nantgarw.** „Sidings lighting at Nantgarw“. Light a. Lighting, mies., t. 46, Nr 7, czerw. 53, s. 282; A 5, 3 str., 3 rys.

Po omówieniu prawidłowego rozmieszczenia bocznie zakładów koksowniczych, autor rozważa 3 możliwości ich oświetlenia. Podaje opis zastosowanej instalacji w postaci reflektorów umieszczonych na masztach w niewielkich odległościach od siebie. Oświetlenie to zostało dodatkowo uzupełnione. Autor opisuje dokładnie całą sieć oświetleniową i analizuje jej zalety.

SPROSTOWANIE: W numerze 11/53 umieszczono omyłkowo adnotację, która zamiast:

„Gwiazdka obok liczby porządkowej analizy bibliograficznej oznaczona są publikacje znajdujące się w Bibliotece ITB.“

powinno brzmieć:

„Gwiazdka obok liczby porządkowej analizy bibliograficznej oznaczane są publikacje znajdujące się w Bibliotece CIOP.“

Niniejszy Przegląd Dokumentacyjny zawiera jedynie część analiz dokumentacyjnych publikacji z zakresu ochrony pracy. Pełna dokumentacja ukazuje się w postaci kart dokumentacyjnych, wydawanych przez Centralny Instytut Dokumentacji Naukowo-Technicznej (Warszawa, al. Niepodległości 188). CIDNT przyjmuje prenumeratę kart dokumentacyjnych, która może obejmować zarówno całą dokumentację naukowo-techniczną, jak działy lub poszczególne zagadnienia i tematy techniczne. Cena karty dokumentacyjnej wynosi w prenumeracie 20 groszy.

CIDNT wykonuje za zwrotem kosztów fotokopie i mikrofilmy publikacji objętych przeglądem dokumentacyjnym, jak i kartami dokumentacyjnymi.